

Kalsbeek

binnen de verdragsrechtelijke verplichtingen, meende hij. Uiteraard, dat spreekt vanzelf. In zijn motie vraagt hij, naar mijn idee, om hetzelfde als wat ik wil. Zo'n plan van aanpak komt er in april. Daar is alles op gericht. Een projectteam werkt daar keihard aan. Ik zie niet goed in wat deze motie daaraan toevoegt. Daarom ontraad ik deze motie.

De heer **Rouvoet** (RPF/GPV): Ik vraag de staatssecretaris om daar nog heel even mee te wachten. In de nota die wij vorig jaar besproken hebben, wordt veel aandacht besteed aan het terugkeerbeleid, maar er wordt ook het een en ander in geschreven over de specifieke maatregelen voor de instroom. Die twee dingen kunnen goed onderscheiden worden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld over pre-boarding checks. Er is een aantal maatregelen voorgesteld. Met deze motie stel ik voor om, nu wij de cijfers over 2000 kennen, te bekijken welke mogelijkheden er zijn om, binnen de verdragen, tot aanvullende maatregelen te komen, specifiek gericht op de instroom. Dat is toch iets anders dan de uitwerking van het terugkeerbeleid, waarover u een notitie heeft toegezegd in het voorjaar.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Ik denk dat er een misverstand bestaat over mijn toezeggingen inzake de nota. Daarin komen meer dingen aan de orde. Natuurlijk komt daarin ook de vraag aan de orde hoe wij de instroom kunnen beïnvloeden. De onderwerpen die u noemt, vallen daar ook onder. Wat zijn de mogelijkheden voor pre-boarding checks? Wat kunnen wij daaraan doen? Kunnen er in Europees verband afspraken gemaakt worden? Al die punten worden meegenomen. Ook zal worden bekeken wat de reële verschillen zijn tussen andere Europese landen en Nederland. Daar spraken wij net over. Dat hoort er allemaal bij. Kennelijk heeft u begrepen dat de nota wat beperkter zou zijn dan die wat mij betreft moet zijn.

De heer **Rouvoet** (RPF/GPV): Is het dan ook mogelijk dat er, naast de in de nota van vorig jaar genoemde maatregelen, nieuwe, aanvullende maatregelende komen, specifiek gericht op de instroom? Daar is het mij om te doen. De cijfers kennen wij

pas ver na de bespreking van de nota van vorig jaar.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: De nota van vorig jaar ging over de opvang en over een aantal elementen die van belang zijn voor de terugkeer. Een paar van die elementen zijn uitgewerkt. Daarover hebben wij gesproken in het algemeen overleg. De resultaten daarvan zijn nog niet merkbaar, omdat de inwerkingtreding nog maar zes weken geleden heeft plaatsgehad. Maar er moet nog meer gebeuren. Dat zal wat mij betreft in de nota in april aan de orde komen.

De heer **Rouvoet** (RPF/GPV): Dan is het oordeel "ontraden" in elk geval niet meer van toepassing, stel ik vast.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Je kunt zeggen: ik zie die motie als ondersteuning van het beleid. Ik vind dat echter niet helemaal terecht. Als u precies opschrijft wat ik van plan ben, lijkt het erop alsof ik het doe omdat u een motie indient. Ik doe het, omdat ik het toch al van plan was. Vandaar dat ik zeg dat ik aan die motie geen behoefte heb.

De **voorzitter**: Het is dus een overbodige motie. Ik kijk uitnodigend naar de heer Rouvoet.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Mevrouw de voorzitter! De heer Hoekema en mevrouw Albayrak hebben enige algemene opmerkingen gemaakt die ik onderschrijf. Daarnaast hebben zij gevraagd naar de relatie met China en of het wenselijk is een project op dat land te richten. Ik heb in het algemeen overleg gezegd dat wij het laatste van plan zijn. Er zijn al intensieve contacten met China geweest op tal van niveaus. Wij zijn in de sfeer van het ontwikkelen van beleid heel concreet bezig. Wij proberen erachter te komen wat wij meer kunnen doen om de identiteit van de in het geding zijnde kinderen te achterhalen. Wat aan de gang is en wat geïntensiveerd kan worden, zal ik de Kamer aan de hand van bedoelde nota laten weten.

De heer **Hoekema** (D66): Ik zou graag een reactie krijgen op het eerste gedeelte van mijn betoog. Ik heb gevraagd om het commentaar van de staatssecretaris op wat ik vorige week een trendbreuk noemde.

Zij moet in mijn optiek de eerste staatssecretaris zijn die erin slaagt een effectief terugkeerbeleid in gang te zetten. Dat vergt een trendbreuk. De terughoudendheid die zij vorige week ten toon spreidde begreep ik dan ook niet.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Ik meen dit vorige week uitgelegd te hebben. Mijn inzet is erop gericht die trendbreuk te bewerkstelligen, dat wil zeggen dat het terugkeerbeleid geen papieren zaak is, maar daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Bij een trendbreuk kan je praten over inzet en over een gegarandeerde uitkomst. Ik hoop sterk op die uitkomst, maar dat kan ik niet garanderen. Die inzet kan ik wel garanderen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Morgen bij de aanvang van de middagvergadering zal over de ingediende moties worden gestemd.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 (27585).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! In dit debat naar aanleiding van de veegwet-nieuwe Vreemdelingenwet wil ik twee onderwerpen aan de orde stellen. Het eerste betreft de laatste nota van wijziging. Daarin wordt de termijn waarbinnen men hoger beroep kan aantekenen tegen vreemdelingenbewaring, gesteld op één week. Ik vraag de staatssecretaris waarom is gekozen voor één week. Van 1965 tot 1994 heeft hoger beroep in vreemdelingenbewaring-zaken in de wet gestaan met een termijn van twee weken. Waarom is dit niet overgenomen? Is de Abw hier van toepassing, zodat wij zeker weten dat de termijn pas gaat lopen op het moment dat betrokkene op de hoogte is gesteld van de beschikking dat de vreemdelingenbewaring mag voortduren?

Voorzitter! Slaan wij artikel 21, vierde lid, van de nieuwe Vreemdelingenwet erop na, dan blijkt het te

Albayrak

gaan om een lid dat als gevolg van een coalitieamendement is toegevoegd. Het betreft de wettelijke bescherming tegen uitzetting van hier geboren of opgegroeide tweedegeneratiekinderen uit migrantengezinnen. Met dit amendement is beoogd, niets anders te doen dan datgene wat al in de desbetreffende circulaire stond: het bieden van een wettelijke basis zodat, mocht de rechtspositie van hier geboren kinderen worden aangetast, in elk geval de Kamer wordt gehoord. Zo staat het in de wet en nu stelt de staatssecretaris in de veegwet voor, alsnog openbare-ordegronden in de wet op te nemen als weigeringsgrond in verband met het toestaan van voortgezet verblijf aan deze jongeren. Daarmee wordt het effect van het genoemde amendement teniet gedaan.

De staatssecretaris kan dit hebben gedaan omdat op de hoofdregel een piepkleine uitzondering bestaat, namelijk dat wél uitgezet kunnen worden degenen die zijn veroordeeld tot een straf van meer dan 60 maanden voor de handel in verdovende middelen. Zij heeft gelijk als zij stelt dat dit erin moet en dat de coalitie nooit heeft beoogd om een materiële verbetering aan te brengen van deze rechtspositie. Dat klopt. Het is een slimme vondst en komt neer op een goede reparatie, ware het niet dat men hiermee het beoogde doel voorbijschiet. Men regelt nu niet alleen dat die uitzondering alsnog gestand wordt gedaan, maar zet het criterium "openbare orde" als reden voor het weigeren van voortgezet verblijf in de wet. Dit komt niet overeen met de huidige praktijk. De huidige praktijk is wel gegarandeerd in het Vreemdelingenbesluit maar dat besluit kan altijd door de staatssecretaris worden gewijzigd zonder dat de Kamer daarover wordt gehoord. Op die manier wordt aan het coalitieamendement het beoogde effect ontnomen.

Is de staatssecretaris het met mij eens dat openbareordegronden als reden voor het niet toestaan van voortgezet verblijf inderdaad beperkt zijn tot de categorie veroordelingen voor meer dan 60 maanden, wegens handel in verdovende middelen? Zo ja, kan het geschetste probleem dan worden opgelost door die uitzondering in de wet op te nemen? Met andere woorden: "openbare orde" als grond kan worden gehandhaafd,

maar daarnaast moet een zin worden opgenomen waaruit blijkt dat het gaat om de categorie: veroordeeld voor meer dan 60 maanden wegens handel in verdovende middelen. Voorzitter! Als wij het hierover eens zijn, wordt tegemoet gekomen aan de standpunten aan beide zijden. Ik meld alvast dat ik een amendement heb voorbereid waarmee een dergelijke zin inderdaad aan de wet kan worden toegevoegd. Een alternatief zou kunnen zijn, een voorhangprocedure te bedingen in verband met een AMvB. Ook wat dat betreft heb ik een amendement voorbereid, maar die werkwijze geniet mijn voorkeur niet omdat dit neerkomt op een inhoudelijke wijziging via de Veegwet die toch gericht is op technische wijzigingen. Dat is zeker tegenover de Kamer geen elegante manier van opereren. Mijns inziens is het een overbodige oplossing, omdat de eerste door mij aangedragen oplossing de werkelijkheid niet verandert, maar de bedoelingen van ons beiden gestand doet.

□

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Mevrouw de voorzitter! Mevrouw Albayrak vroeg waarom de beroepstermijn van twee weken is vervangen door een termijn van een week. Er zijn drie technische argumenten en een politiek argument. Zoals al in de toelichting stond, is gekozen voor een beroepstermijn van een week om een eventuele schadevergoeding zo beperkt mogelijk te houden. Ik vind nog belangrijker, dat samenloop van hoger beroep met de reguliere periodieke toetsing in bewaringszaken zoveel mogelijk wordt uitgesloten. Naarmate de periode langer is, wordt het risico dat die samenvallen groter. Dat leidt tot een heel verwarrende situatie.

Er is ook aansluiting gezocht bij de termijn waarbinnen beroep moet worden ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank die betrekking heeft op het afwijzen van een aanvraag in een aanmeldcentrum. Die termijn is in artikel 69 geregeld.

Het politieke argument is, dat een kortere beroepstermijn past in het algehele streven om de procedure te verkorten. Dit gecombineerd met de andere, technische argumenten meen ik dat er voldoende argumenten zijn om er één week van te maken.

Mevrouw Albayrak stelde een vraag over artikel 6:8 van de Algemene wet bestuursrecht. Zij heeft er zorgen over dat een vreemdeling pas kennisneemt van de uitspraak in beroep als de termijn om in hoger beroep te gaan, die immers slechts kort is, namelijk een week, is verlopen. Dat kan in de praktijk niet. Voor de aanvang van de termijn om hoger beroep in te stellen is bepalend de datum van de in artikel 8.79, eerste lid, bedoelde verzending van de uitspraak. Die datum moet worden beschouwd als de datum van de bekendmaking. In de praktijk betekent dit, dat er altijd meer dan een week tijd is. Men kan de uitspraak live aanhoren. Het duurt dan in de regel nog een dag of wat voordat de uitspraak op schrift is gesteld en wordt verzonden. Pas dan begint de termijn van een week te lopen.

Ik heb de indruk dat voor mevrouw Albayrak het belangrijkste is haar amendement op een als technisch bedoelde wijziging in de veegwet. Zij vreest dat een inhoudelijke wijziging aan de orde is. Zij heeft haar amendement destijds bij de behandeling van de Vreemdelingenwet ingediend. Ik heb het nog eens goed nagelezen. Zij wilde graag dat de tweede generatie jongeren dezelfde bescherming zou blijven genieten die nu geregeld is in de vreemdelingen-circulaire en straks in het Vreemdelingenbesluit. Vervolgens hebben wij vastgesteld, dat er kennelijk sprake was van een verschrijving. In het amendement waren onder c. en d. uitzonderingen opgenomen. Lid c. heeft betrekking op situaties waarin sprake is van verplaatsing van het hoofdverblijf naar buiten Nederland. Die jongeren zijn hier dan dus niet meer. Uitzetting is dan ook niet op hen van toepassing. Wij bedachten, dat zij b. bedoelde. Dat is de verwijzing naar het openbareordeaspect. Dat is staand beleid. Het is redelijk en goed om dat wettelijk te verankeren, door opneming in de wet. Er was destijds geen bezwaar tegen het amendement. Nu is gedacht, dat er een verwisseling heeft plaatsgevonden.

Het huidige beleid wordt dus bestendigd, door een wettelijke verankering. Mevrouw Albayrak is echter bang dat wij haar amendement de facto onderuit halen. Dat is geenszins de bedoeling. Bekeken moet worden wat er geregeld is in de vreemdelingen-circulaire en straks

Kalsbeek

in het Vreemdelingenbesluit. Daaruit blijkt dat de betrokken jongeren niet onder de bepalingen kunnen vallen, omdat de ernst van de delicten heel precies omschreven is en ook hoeveel jaren zij hier verbleven moeten hebben. Er is één kleine uitzondering, die volgens mij alleen maar historisch verklaarbaar is. Als je hier veertien jaar bent en je tussen je achttiende en je negentiende tot een straf voor vijf jaar veroordeeld bent voor handel in verdovende middelen, zou dat een reden kunnen zijn voor uitzetting. Ik zeg er wel bij dat dit in de praktijk niet zal voorkomen, want als je tussen je achttiende en je negentiende voor zo'n feit veroordeeld wordt, heb je dat feit gepleegd terwijl je nog minderjarig was, want er is altijd een zekere tijd tussen de opsporing en het vonnis. Een minderjarige krijgt geen straf van vijf jaar, dus volgens mij kan hiervan geen sprake zijn.

Mevrouw Albayrak zegt vervolgens dat het toch correcter is om de uitzondering in de wet te regelen, als je een wettelijke verankering geeft aan het aspect van de openbare orde. Dat kan ik volgen, dat is inderdaad een redenering die in strikt juridische zin klopt, maar ik vind het niet nodig, omdat het eigenlijk om een louter theoretische uitzondering gaat.

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Maar daarmee zegt u toch impliciet dat u niet die uitzondering bedoelt bij het aanvoeren van gronden op het gebied van de openbare orde, maar de gronden op dat gebied die in het reguliere vreemdelingenbeleid gelden? Dan kunnen wij het vierde lid van artikel 21 toch beter schrappen? Door toe te voegen welke delicten bedoeld worden, sluit je uit dat het ruime begrip "openbare orde" uit het reguliere vreemdelingenbeleid in het bewuste artikel wordt gezet, waarmee de zaak gelijkgeschakeld wordt met het beleid dat al geldt.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Ik heb steeds begrepen dat het de bedoeling was om met het amendement een wettelijke basis te geven aan de belangrijke regelgeving, verankerd in de Vreemdelingen-circulaire en het Vreemdelingenbesluit. Ik ben het daarmee eens. Er is voor gekozen om in de Vreemdelingenwet de inhoudelijke normering te herhalen. Nu zou je de redenering

kunnen volgen dat dit onverlet laat dat de zaak te zijner tijd bij AMvB anders kan worden ingevuld. Het begrip "openbare orde" laat daartoe immers wel enige ruimte, dat ben ik met u eens. U zei zelf dat het mogelijk zou zijn, hiervoor een voorhangprocedure vast te stellen, opdat het parlement er ook formeel nog iets over te horen zou krijgen als het Vreemdelingenbesluit een keer mocht worden gewijzigd. Ik vind dit een heel begrijpelijk standpunt, ik kan me herinneren dat ik dit als parlementariër ook wel eens heb ingenomen, maar er is natuurlijk altijd nog de gewone parlementaire controle. En wij weten allebei dat een belangrijk besluit als het Vreemdelingenbesluit nooit ongezien gewijzigd zal worden. De Kamer zal er altijd van op de hoogte worden gebracht en de Kamer kan dus altijd haar zegje doen.

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Ik meldde zojuist al dat dit mijn terugvaloptie zou zijn, maar die is absoluut niet elegant, want een AMvB mag niet geamendeerd worden, zelfs niet in een voorhangprocedure. De controlemogelijkheden van de Kamer worden dus wel aanzienlijk beperkt. En in mijn optiek is dit onnodig; de door mij beoogde bescherming wordt weggenomen doordat er niet gesproken wordt over die uitzondering. Kunt u mij uitleggen, hoe de in Nederland geboren jongere in het geval in kwestie nog bescherming kan ontlenen aan het vierde lid van artikel 21?

Staatssecretaris **Kalsbeek**: U zou gelijk hebben als de Vreemdelingen-circulaire of het Vreemdelingenbesluit anders luidde.

De **voorzitter**: Volgens mij moet er nu even iets opgehelderd worden. Mevrouw Albayrak spreekt van een terugvaloptie, maar de amendementen waarop zij doelt, lijken toch beide al ingediend te zijn.

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Dat klopt, voorzitter.

De **voorzitter**: U zei in uw bijdrage dat u erover dacht om ze in te dienen, maar intussen heeft u ze ingediend. Het moet wel duidelijk zijn of het om al ingediende amendementen gaat.

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Dank u, voorzitter, het zijn inderdaad beide reeds ingediende amendementen.

Waar was ik ook alweer gebleven?

Staatssecretaris **Kalsbeek**: U zei dat ik die bescherming weghaal, maar ik zei dat dit alleen zo zou zijn als het Vreemdelingenbesluit anders luidde. U kunt dan terecht tegen mij zeggen dat ik of een van mijn opvolgers misschien ooit aanvechtingen zal krijgen om het Vreemdelingenbesluit zo te wijzigen als u per se niet wilt. Er zijn dan twee mogelijkheden. De ene is om een wet van het Vreemdelingenbesluit te maken. Het wetsvoorstel daartoe kan geamendeerd worden, maar dat is op zichzelf een lang en moeizaam traject. De andere mogelijkheid is om er een AMvB van te maken met een voorhangprocedure in de Kamer, maar daarbij geldt het recht van amendement niet. Een extra formeel punt is dan wel dat de Kamer erop terug kan komen. Ik relativeer dat in die zin dat het vreemdelingenbeleid in de afgelopen jaren heeft geleerd dat werkelijk elke circulaire die gewijzigd wordt in deze Kamer aan de orde komt, gezien het belang dat daar terecht aan gehecht wordt.

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Het wordt nu heel ingewikkeld en heel technisch, maar ik wil hierover toch nog het volgende zeggen. De staatssecretaris geeft de mogelijkheid aan om dit in de wet op te nemen. Bovendien zegt zij dat het besluit het regelt zoals ik het bedoel. Nu is het echter in het Vreemdelingenbesluit geregeld en niet in de wet. Dit betekent dat het op elk moment door een minister of een staatssecretaris gewijzigd kan worden, zonder dat de Kamer daarin wordt gekend. Om die reden heb ik indertijd een amendement hierover ingediend. Dit is eigenlijk een beetje een overbodige discussie, omdat dat amendement al is aangenomen. Ik zeg hier nu dat door de toevoeging die de staatssecretaris voorstelt, zonder de specificatie ingevolge mijn amendement, zij een technische wijziging wil doordrukken die wel degelijk neerkomt op een materiële verruiming. Zij kan wel zeggen dat dit anders is geregeld in het besluit, maar het gaat mij om de wetstekst.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Ik bestrijd dat echt. U hebt gelijk, als het Vreemdelingenbesluit zodanig is

Kalsbeek

geformuleerd dat het niet die bescherming biedt aan minderjarigen die u wenst. Het enige is dat er een wettelijke verankering komt van het Vreemdelingenbesluit. En dat is precies wat u wilde.

Wat mij betreft, zijn geen van beide amendementen nodig, maar ik verzet mij er niet heftig tegen. Zij kunnen niet veel kwaad; dat is zeker.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ook over dit wetsvoorstel en de daarop ingediende amendementen wordt morgen aan het begin van de middagvergadering gestemd.

De vergadering wordt van 18.25 uur tot 20.00 uur geschorst.

Voorzitter: Weisglas

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Woningwet naar aanleiding van enerzijds de evaluatie van die wet en anderzijds het project Marktwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit (bouwvergunningprocedure en welstandstoezicht) (26734).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter! Het wordt vanavond heel spannend, want binnen nu en een half uur zal bekend worden wat met de welstand in mijn eigen stad Groningen gaat gebeuren. In Groningen wordt vandaag namelijk een referendum over de inrichting van de Grote Markt gehouden. Ik meen dat dit niet onvermeld mag blijven, want ook al kun je hier verschillend over denken, in mijn ogen heeft dat wel degelijk te maken met de welstand van het hart van de stad Groningen. Welnu, we zullen horen hoe het hiermee afloopt, maar ik vind dus dat wat in Groningen gebeurt te maken heeft met wat we vandaag hier behandelen.

De staatssecretaris heeft vanmiddag een hartstochtelijk betoog gehouden over zaken als toetsbaarheid, transparantie en openbaarheid van het welstandsbeleid. Uit mijn

eerste termijn is gebleken, dat ik het hierover van harte met hem eens ben. Ik vroeg mij vanmiddag evenwel af of de staatssecretaris zelf niet een klusser is die af en toe het lid op de neus heeft gekregen. Hij kwam met dermate beeldende voorbeelden, dat ik de indruk kreeg dat hij niet alleen theoretische kennis had, maar ook kennis uit de praktijk.

Voorzitter! Ook de GroenLinks-fractie vindt dat nu werk wordt gemaakt van toetsbaarheid, transparantie en openbaarheid van het welstandsbeleid. Wel zegt de staatssecretaris dat nu een eerste stap op weg naar vereenvoudiging wordt gezet. Hij moet daarbij oppassen en voorkomen dat hij in zijn enthousiasme doorslaat. De wetswijziging die nu wordt voorgesteld moet op een goede manier worden geëvalueerd en nagaan moet worden hoe de uiteindelijke uitwerking is. Een ding is wel duidelijk: op het welstandsbeleid dat tot nu toe is gevoerd, valt het nodige aan te merken. Daarom moeten ook naar de mening van GroenLinks-fractie daarin een aantal veranderingen worden aangebracht. Tegelijk vinden wij, dat er voor de welstand toetsbare, transparante en openbare regels moeten blijven gelden.

Een lichtpuntje is, dat naar de mening van de staatssecretaris bij de samenstelling van de welstandscommissies geïnteresseerde burgers en met name vrouwen benaderd moeten worden. Het interview in Opzij heeft dan wellicht nog meer effect gehad dan wij ooit hadden durven hopen. De insteek van de staatssecretaris op dit punt vind ik dus positief.

Voorzitter! De staatssecretaris heeft gesproken over willekeur en onkunde van de welstandscommissies nu. Mij lijkt dat hij zich daarmee sterk heeft uitgedrukt, maar ik ben het wel met hem eens, dat voor de burger meer zichtbaar moet zijn wat de welstandscommissie doet en op basis van welke criteria besluiten worden genomen. Je zou kunnen zeggen dat wat de welstand betreft alles moet worden opgeschud. Dat lijkt ons dus een heel goede zaak. Echter, je moet weer niet zo hard schudden dat de veren uit het kussen komen. Daarmee zou je misschien meer problemen veroorzaken dan je kunt bevroeden.

De staatssecretaris sprak in zijn betoog over een Belgische burger die in Nederland is komen wonen.

Hij zei het niet, maar suggereerde wel dat zo'n Belgische burger het hier erg benauwd moet vinden als het gaat om de welstand. Ik wijs er in dit verband op, dat in België ook nog wel het nodige te verbeteren valt. Daar kun je anders over denken, maar ik wijs erop, dat men daar tegenwoordig aandacht aan de welstandseisen besteedt en nagaat of op dat punt iets gedaan moet worden. Maar of je nu in België, Nederland of waar dan ook woont, het punt blijft dat ook wij vinden dat klussen moet kunnen. De vrijheid van de burger moet wat groter worden. In mijn eerste termijn heb ik echter ook aangegeven dat elke burger, mits hij op een riante kavel, gerealiseerd door particulier opdrachtgeverschap, woont, een buurman of een buurvrouw heeft die last kan hebben van zijn wilde plannen. Wij vinden het uitermate belangrijk dat dat op een goede manier op elkaar wordt afgestemd.

Ik was enigszins verbaasd over de opmerking van de staatssecretaris over het "gepolder" met VNG en Federatie. Kijk, "polderen" betekent niet dat je vervolgens monddood wordt gemaakt in het publieke debat. Je maakt aan degenen die het politieke debat voeren duidelijk, dat er nog wat mitsen en maren zitten aan het akkoord van het polderoverleg. Gaan we straks buiten de Kamer "polderen", en wordt daar alles dichtgetimmerd? Als ik de staatssecretaris goed begrijp, is hij niet echt blij dat derden nog gereageerd hebben. Maar het denken gaat door en de GroenLinks-fractie vindt het uitermate prettig dat zij optimaal geïnformeerd wordt door derden. Ik vind het wat gek dat de staatssecretaris zich daarop profileert. Hij zou zich daarover niet zo druk moeten maken, tenzij daarachter zit dat hij liever buiten de Kamer "poldert" dan daarbinnen het debat te voeren. Hij heeft hieromtrent nog wel wat uit te leggen.

De staatssecretaris heeft gezegd dat nog niet is voorzien in een voorhangprocedure. Bij de vierde nota van wijziging maken wij graag gebruik van het aanbod om dat alsnog via een zware voorhangprocedure te doen. Inmiddels moet dat, begrijp ik, de vijfde nota van wijziging zijn.

Staatssecretaris **Remkes**: De vierde nota van wijziging beoogt dit te regelen.